

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ

31 Ιαν 2018

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

WILLIAM H. McNEIL

Μετάφραση: ΝΙΚΟΣ ΡΟΥΣΣΟΣ

Εκδόσεις ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σελ. 400, Οκτώβριος 2017

Η μελέτη του επί σαράντα χρόνια καθηγητή Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Σικάγο W.H. McNeil (1917-2016) που σας παρουσιάζω σήμερα, κυκλοφόρησε πριν από αρκετά χρόνια, αλλά παρά τη σπουδαιότητα και την αξία της, παρέμεινε αμετάφραστη στα ελληνικά μέχρι σήμερα. Ο Σ. Καλύβας που προλογίζει την ελληνική έκδοση, γράφει για την πρώτη του, εντελώς τυχαία, «γνωριμία» με την αμερικανική έκδοση του βιβλίου: «Ήταν μια πραγματική αποκάλυψη. Στις σελίδες του ξετυλιγόταν μια εξαιρετικά διεισδυτική και πρωτότυπη ανάλυση της σύγχρονης ελληνικής ταυτότητας και πραγματικότητας, τέτοια που δεν έχω ξανασυναντήσει...».

Ο Γ. Μακνίλ, έζησε κάποιους μήνες στην Ελλάδα, όταν μεταξύ του 1944-1946, υπήρξε βοηθός του στρατιωτικού ακόλουθου στην πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα. Αγάπησε τη χώρα κι έκτοτε την επισκεπτόταν τακτικά. Αν και το επιστημονικό του πεδίο ήταν εντελώς διαφορετικό, θέλησε να διερευνήσει και να αναδείξει την μεταπολεμική της Ιστορία. Έτσι ανάμεσα στα άλλα βιβλία που έγραψε σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα, είναι και το «Η Μεταμόρφωση Της Ελλάδας». Όπως γράφει στον πρόλογο: «Στόχος αυτού του δοκιμίου είναι να ρίξει φως στην ελληνική σκηνή διερευνώντας τα στοιχεία συνέχειας αλλά και αντίθεσης ανάμεσα στα παλαιά και τα καινούρια χαρακτηριστικά του ελληνικού βίου».

Στη διάρκεια των επισκέψεών του στη χώρα μας, συνήθως πήγαινε στα ίδια πάντα χωριά, στα οποία είχε δημιουργήσει και φιλίες με τους κατοίκους κι έβλεπε από χρονιά σε χρονιά να σημειώνονται πολύ μεγάλες αλλαγές, παρά τα προβλήματα και τις αντιξοότητες. Οι Γερμανοί υποχωρώντας, κατέστρεψαν πολλές υποδομές (δρόμους, γέφυρες, σιδηροδρομικές γραμμές κλπ). Η χώρα δεν είχε καθόλου πόρους, πέρα από την πενιχρή βρετανική βοήθεια.

Ακολούθησε ο αδελφοκτόνος εμφύλιος πόλεμος που επέτεινε τις καταστροφές, αλλά και εμπόδισε την άμεση εφαρμογή του Σχεδίου Μάρσαλ, που θα ανακούφιζε κάπως τον χειμαζόμενο λαό και θα έδινε «ανάσες» στην οικονομία. Αλλά και όταν οι συνθήκες επέτρεψαν την εφαρμογή του φιλόδοξου αυτού σχεδίου, πολλά πράγματα πήγαν στραβά. Όπως το ότι οι αμερικανοί τεχνοκράτες που ήταν υπεύθυνοι για την εφαρμογή του σχεδίου είχαν λανθασμένη αντίληψη. *«Η εξοικείωση με τις τοπικές παραδόσεις και την τοπική ιστορία κρίθηκε άνευ σημασίας: τα προβλήματα ήταν τεχνικής, οικονομικής και στρατιωτικής φύσης... Επομένως αυτό που χρειαζόταν ήταν τεχνογνωσία και δράση, καλή θέληση και ευστροφία, λίγος χρόνος και μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια για να καλυφθεί το κόστος πάγιων εγκαταστάσεων κρίσιμης σημασίας».* Ή το ότι κατασπαταλήθηκαν πόροι για την ενίσχυση του στρατού ή ακόμη ότι όχι ευκαταφρόνητο μέρος της αμερικανικής βοήθειας, κατέληξε σε χέρια «ημέτερων», που μόνο παραγωγικές επενδύσεις δεν είχαν σκοπό να πραγματοποιήσουν.

Παρ' όλα αυτά η Ελλάδα άλλαξε. Το πώς και το γιατί είναι το θέμα αυτού του βιβλίου. Η μελέτη του καθηγητή McNeil, ξεχωρίζει για τη διεισδυτική και αδογμάτιστη ματιά, καθώς και τη δυνατότητα να παραθέτει ιστορικά στοιχεία υπό το πρίσμα της κοινωνιολογικής και ανθρωπολογικής προσέγγισης, δίνοντας έμφαση στο κλίμα, τη γεωγραφία, την παράδοση και την ελληνική ιδιοσυγκρασία. Η ελληνική έκδοση- την οποία προλογίζει ο Σ. Ν. Καλύβας- περιλαμβάνει και επίμετρο του Θάνου Βερέμη.

Αναρτήθηκε από [Δημήτρης Μουρατίδης](#)

https://bibliodiktis.blogspot.gr/2018/01/blog-post_31.html